

SPELRÄTTER I GOLFKLUBB

Svenska Golfförbundet

Svenska Golfförbundet

(Denna skrift utarbetades ursprungligen år 2005 av advokat Ulf Skorup, Advokatfirman Åberg & Co AB. Uppdatering i augusti 2008.)

Spelrätter i golfklubb

Rekommendationer och tänkbara bestämmelser för spelrätter i golfklubb

Innehåll

1	Finansiering av golfanläggningar.....	2
2	Att ändra finansieringssystem.....	2
3	Konvertering till spelrätter från ett system med kapitalinsatser.....	3
4	Vad är en spelrätt?	4
5	Principiellt synsätt	4
6	Kan ett spelrättsbevis ”förverkas” när innehavaren inte betalar årsavgifter/ medlemsavgifter till klubben?	5
7	Kan ett spelrättsbevis ”förverkas” när innehavaren inte betalar spelrättsavgifter?	6
8	Kan en förvärvare av spelrättsbevis avkrävas betalning för föregående spelrättshavares skuld?	7
9	Viktiga ställningstaganden vid spelrättsfinansiering	7
10	Spelrättsregister	8
11	Skatteeffekter	9

Bilagor

1.	Exempel på stadgeändring	11
2.	Exempel på spelrättsbestämmelser	12
3.	Exempel på spelrättsbevis	13
4.	Exempel på hembudsskyldighet	14
5.	Exempel på blankett för överlåtelse av spelrättsbevis (ej hembud)	15
6.	Exempel på blankett för överlåtelse av spelrättsbevis med hembud	16
7.	Exempel på blankett för upplåtelse av spelrättsbevis	17

Spelrätter i golfklubb

Denna PM syftar till att ge en allmän bild av vad som i allmänt menas med spelrätter och spelrättsfinansiering. Exempel bifogas på bestämmelser och övriga handlingar som bör tas fram vid införande av, eller vid konvertering, till spelrätter från ett system med kapitalinsatser. Observera att dessa handlingar måste anpassas efter varje klubbs eller golfanläggnings önskemål och specifika situation.

Skriften syftar inte till att ta ställning i frågan om spelrätter är att rekommendera eller inte. Syftet är i stället att bidra till ett så bra diskussions- och beslutsunderlag som möjligt för klubben om alternativa finansieringsmöjligheter. Medlemmarnas åsikter, klubbens geografiska läge och ekonomiska situation samt övriga förutsättningar är alla faktorer som bör vägas in innan beslut fattas om spelrätter är en bra finansieringsform.

Många frågor kan klubben själv hantera men en del frågor kräver expertis med avseende på strategi och ekonomiska och juridiska konsekvenser för den enskilde klubben.

1. Finansiering av golfanläggningar

Det historiskt sett mest vanliga sättet att finansiera en golfklubbs anläggande av en golfbana med ev. tillhörande klubbhus, maskinbyggnader och markanläggningar har varit genom en icke återbetalbar inträdesavgift och/eller en räntefri kapitalinsats (lån) från medlemmarna.

Men i takt med att intresset för golfen växte från slutet av 1980-talet tillkom allt fler privata intressenter som uppförde golfanläggningar med nya finansieringsformer. Ägaren till anläggningen investerar via eget kapital och/eller lån och får tillbaka delar av investeringen genom att erbjuda medlemmar aktieäggande vilket ger rätt att spela på banan. Vid utträde ur klubben säljs "golfaktien" på den öppna marknaden.

En alternativ finansieringsform är att klubben ger ut s.k. spelrätter. I stället för att erbjuda medlemmar deläggande i anläggningen via aktier erbjuds att köpa en spelrätt. Spelrätten är ett bevis på att innehavaren mot erläggande av beslutade avgifter har en rättighet att spela på banan. Vid utträde ur klubben säljs spelrätten på den öppna marknaden, likt "golfaktien".

Den vanligaste finansieringsformen för nya golfanläggningar idag är att erbjuda medlemmarna spelrätter. Mellan åren 1997-2006 invaldes 140 golfklubbar i SGF. Av dessa finansierades ca 100 golfanläggningar genom ett system med spelrätter, i några fall genom aktieerbjudande. Ungefär 30 anläggningar finansierades enbart via årsavgifter och resterande ca 10 stycken har kapitalinsatsen som finansieringsform.

2. Att ändra finansieringssystem

Golfen upplever sedan några år tillbaka stora förändringar. Många sätt att spela golf erbjuds, klubbar erbjuder medlemskap som möjliggör spel mot avgift på såväl den egna som andra golfbanor. Även öppna banor eller s.k. "Pay-and-play"-banor blir allt vanligare. En del klubbar – med kapitalinsats som finansieringssystem - befinner sig i ett läge då fler medlemmar begär utträde än inträde vilket leder till en ansträngd ekonomi då klubben måste betala tillbaka kapitalinsatsen till den utträdde medlemmen. Klubbens finansiering via medlemslån blir då ett problem och skapar osäkerhet.

I syfte att bli av med skulden till medlemmarna föreslår en del klubbar en successiv avskrivning av kapitalinsatsen. Ett annat alternativ som också gör klubben helt eller delvis skuldfri gentemot medlemmarna är att konvertera kapitalinsatsen till spelrätter. Att byta finansieringssystem är ett omfattande arbete vilket kräver såväl skatteteknisk som juridisk kunskap för att genomföra. Varje klubb har en unik situation. En utredning i varje enskilt fall krävs för att bestämma den strategi som är bäst för såväl klubben som medlemmarna och inte minst för att säkerställa att förändringen är vad medlemmarna önskar. Alternativ till att konvertera medlemslån till spelrätter kan också vara att konvertera medlemslånen till aktier (delägande) om anläggningen ägs av ett GolfAB. Den möjligheten berörs dock inte ytterligare i denna skrift.

3. Konvertering till spelrätter från ett system med kapitalinsatser

Tvingande konvertering

Klubben beslutar vid årsmöte att byta finansieringssystem från kapitalinsats till spelrätt och beslutet omfattar alla medlemmar. En tvingande konvertering betyder alltså att alla ”gamla” medlemmar som vill spela på anläggningen måste konvertera kapitalinsatsen till ett spelrättsbevis inom viss bestämd tid och att alla nya medlemmar måste förvärva ett spelrättsbevis.

Beslut om konvertering fattas ofta i kombination med en övergångsperiod och betänketid på 1-3 år. Medlem som inte accepterar en konvertering har rätt att återfå kapitalinsats enligt revers och i enlighet med stadgarna som gällde vid inträdet. Klubben kan välja att:

- a) återbetala kapitalinsatsen till de medlemmar som väljer att gå ur klubben och inte vill konvertera till spelrätt och därefter fullfölja konverteringen.
- b) kontakta bank för att säkerställa krediter för återbetalning av kapitalinsats för de medlemmar som väljer att gå ur klubben och inte vill konvertera till spelrätt och därefter fullfölja konverteringen. Banker ställer sig ofta positiva till viss kredit då klubben efter konvertering blir skuldfri gentemot medlemmarna. Ofta föregås kontakt med banken av en Gallup om intresset för en konvertering så att klubben kan presentera kreditbehovet.
- c) inte återbetala kapitalinsatser över huvudtaget. En sådan situation uppkommer i ett läge då klubbens ekonomi är så ansträngd att banken inte ställer upp och ytterligare en återbetalning riskerar att sätta klubben på obestånd. Kräver medlem då sin rättmätiga fordran kan klubben försättas i konkurs med risk att alla medlemmar förlorar sin kapitalinsats. Denna situation kräver alltså 100% uppslutning för att konverteringen ska kunna genomföras.

Frivillig konvertering

En frivillig konvertering från kapitalinsats till spelrätt betyder att ”gamla” medlemmar erbjuds att konvertera sin kapitalinsats till spelrättsbevis, ofta inom viss bestämd tid, eller att behålla sin kapitalinsats med villkor enligt revers och stadgar vid inträdet. Ny medlem däremot måste vanligtvis förvärva ett spelrättsbevis i samband med ansökan om medlemskap, även om valmöjligheten kan förekomma också för nya medlemmar i vissa klubbar.

Det innebär att klubbar som genomför en frivillig konvertering ofta har två parallella finansieringssystem som måste beskrivas och regleras i stadgarna.

4. Vad är en spelrätt?

Allmänt kan sägas att rättigheter kan indelas i materiella och immateriella rättigheter och att dessa kan upplåtas och överlåtas. En immaterialrätt kännetecknas av att man inte kan se eller ta på själva rättigheten. En *spelrätt* med tillhörande spelrättsbevis är således en immaterialrätt.

I vardagligt tal pratas om att köpa en spelrätt. Det kan skapa förvirring då många GK använder begreppet spelrätt när dem avser rätt att spela på banan efter erläggande av beslutade avgifter. Exempelvis kan junior, äldre medlem eller annan som av klubben godkänts som medlem få spela utan krav på att inneha en *spelrätt*. Det kan också vara greenfeegäst och företag som har rätt att spela vid ett visst tillfälle.

Definitioner

Olika begrepp som används i samband med spelrätter:

Spelrätt	- rätten för person att spela på golfbanan genom innehav av spelrättsbevis
Spelrättsbevis	- kvitto/bevis på att du äger rätt att nyttja golfbanan mot att du årligen betalar av årsmötet/upplåtaren beslutade avgifter.
Avgift för spelrättsbevis	- den avgift du betalar för ett spelrättsbevis.
Årsavgift	- spelrätts- och medlemsavgift tillsammans kallas ofta årsavgift. För att få spela på anläggningen krävs vanligtvis betalning av båda avgifterna.
Spelrättsavgift	- den del av årsavgiften som du betalar för att få spelrätt på banan till klubben eller golfbolag.
Medlemsavgift	- den del av årsavgiften som du betalar för medlemskapet i golfklubben.

5. Principiella synsätt

Spelrättsbevis kan utfärdas av

- en golfklubb
- ett dotterbolag – vanligen av klubben helägt aktiebolag – som äger och förvaltar golfanläggningen
- annan anläggningsägare som klubben har ett nyttjanderättsavtal med, oftast ett bolag.

När det gäller ”spelrättsklubbar” kan man ha följande principiella betraktelsesätt i fråga om medlemmarna, medlemskapets innebörd och innebörden av en särskild spelrätt.

En persons rättigheter och skyldigheter i egenskap av medlem i spelrättsklubben regleras i klubbens stadgar. Allt talar för att man i en sådan klubb bör göra en åtskillnad mellan rätten att spela på klubbens golfbana å ena sidan och övriga medlemsrättigheter å andra sidan. (SGF:s normalstadgar §13). En persons rätt att spela på golfbanan är en rättighet som är beroende av, men likväl skild från själva medlemskapet i klubben. En klubbmedlem kan ha eller sakna rätt att spela på golfbanan. Rätt att spela har endast den medlem som innehar spelrättsbevis.

Spelrätt upplåts genom att personen i fråga förs in i ett spelrättsregister, vilket sker sedan klubben (*bolaget*) medgett spelrätten eller sedan ett spelrättsbevis bytt ägare. Den som avser att förvärva ett spelrättsbevis bör ansöka om medlemskap samtidigt som han eller hon anmäler sitt förvärv av spelrättsbeviset. Spelrättshavarens rätt att spela på banan och annars förfoga över sitt spelrättsbevis samt dennes skyldigheter regleras i klubbens stadgar i förening med särskilt utfärdat dokument "Bestämmelser för spelrättsinnehavare" och på spelrättsbeviset. Om golfanläggningen ägs av annan anläggningsägare är det denne som upprättar "Bestämmelser för spelrättsinnehavare" samt spelrättsbevisen. Det är då viktigt att man i nyttjanderättsavtal mellan golfklubben och anläggningsägaren har reglerat hur beslut om förändring av dessa dokument ska fattas.

Överlåtelse av spelrättsbevis

Vid överlåtelse av spelrättsbevis sker försäljning på den öppna marknaden, tillgång och efterfrågan avgör priset. Utbjuder klubben själv spelrättsbevis kan priset bestämmas årligen (vid årsmöte) eller till ett värde motsvarande marknadspris. Viktigt dock att klubbens prissättning inte skapar otillbörlig priskonkurrens.

Överlåtelse med hembudsskyldighet

Det är vanligt att en överlåtelse av spelrättsbevis villkoras av att hembud skall ske till klubben eller bolaget. Spelrättshavaren anmäler då till klubben eller bolaget att denne avser att överlåta spelrättsbeviset, till vem det är tänkt att överlåtas samt överenskommet pris. Klubben eller bolaget har då viss tid på sig att meddela om förköpsrätt skall utövas. Hembud är vanligast när klubben har kö för medlemskap och förvärv av spelrättsbevis eller då klubben vill möjliggöra för junior som ska bli senior att förvärva spelrättsbevis.

Överlåtelse via arv eller testamente

Överlåtelse kan också ske via arv eller testamente. Vid sådan överlåtelse undantas vanligtvis kravet på att först hembjuda spelrättsbeviset till klubben. Hur spelrättsbeviset kan eller ska överlåtas bör framgå i spelrättsbestämmelserna.

6. Kan ett spelrättsbevis "förverkas" när innehavaren inte betalar årsavgifter/medlemsavgifter till klubben?

Ett problem för många golfklubbar är att medlemmar/spelrättshavare inte fullgör sina skyldigheter att betala medlemsavgifter och andra avgifter. I SGF:s normalstadgar för golfklubb finns en bestämmelse (11 §) om att medlem som underlåter att betala medlemsavgift inom tre månader från förfallodagen, och inte beviljas anstånd, skall anses ha anmält sitt utträde ur klubben.

Regleringen om automatiskt utträde har ansetts otillräckligt när det gäller golfklubbar som tillämpar ett system med spelrätter. Problemet som kan identifieras är att den automatiskt avgångne medlemmen alltså är innehavare av en spelrätt som inte kan tas i anspråk av klubben för försäljning till ny tillträdande medlem i golfklubben. Eftersom antalet spelrätter med spelrättsbevis är begränsat gör klubben en ekonomisk förlust på grund av utebliven medlemsavgift och klubben mister en intäkt vid ny upplåtelse av motsvarande spelrätt. Det finns därför en önskan om att det skall vara möjligt för klubben att ta i anspråk (förverka) ett spelrättsbevis om innehavaren inte betalar de avgifter som följer av medlemskapet.

Med det principiella betraktelsesätt som förordas ovan gör klubben åtskillnad mellan medlemskapet och spelrätten. Då finns det även skäl att skilja mellan de olika avgifter som golfklubbar tar ut hos medlemmarna och hos spelrättshavarna. Generellt hör de flesta avgifterna ihop med medlemskapet i klubben. Om en medlem inte betalar medlemsavgift bör i samklang med detta resonemang sanktionen endast vara automatiskt utträde ur klubben. Annorlunda uttryckt bör inte införas bestämmelser av innebörd att automatiskt utträde även medför att spelrätten är ”förverkad” eller liknande. Det förtjänar att påpekas att det automatiska utträdet inte leder till att den betalningsskyldige blir av med sin skuld mot klubben. Klubben kan oavsett detta driva in avgiftsskulden på samma sätt som fordringar i allmänhet drivs in (betalningsföreläggande eller stämningsansökan).

Mot ett förverkande av spelrätt kan också riktas principiella avtalsrättsliga invändningar. En reglering som skall leda till att ett spelrättsbevis förverkas måste vara försedd med skyddsmekanismer till förmån för den betalningsskyldige. Om en automatiskt avgångs medlem också blir fråntagen sitt spelrättsbevis utan någon som helst kompensation, blir det fråga om en slags förfalloklausul som knappast är förenlig med allmänna rättsgrundsatser på avtalsrättens område. Ett spelrättsbevis värde uppgår inte sällan till belopp om 20-50 tkr. Det finns anledning att ifrågasätta om klubben lider en skada – vid sidan av avgiftsskulden – som motiverar att klubben berikas med spelrättens värde under det att den betalningsförsumlige förlorar motsvarande tillgång. En sådan reglering skulle vid en rättslig prövning sannolikt finnas vara oskälig enligt den s.k. generalklausulen i 36 § avtalslagen (som handlar om jämkning av oskälig villkor i avtal och andra rättshandlingar). I det fall spelrättsbeviset inte upplåts av klubben utan av ett bolag blir inslaget av oskälighet särskilt tydligt.

7. Kan ett spelrättsbevis ”förverkas” när innehavaren inte betalar spelrättsavgifter?

Många golfklubbar (*bolag*) tar ut olika avgifter som hör ihop med spelrätten. Exempelvis avgift för spelrättsbevis, registreringsavgift och årlig spelrättsavgift. Som framgått ovan bör det endast vara försummelse att betala sådana olika avgifter med anknytning till spelrätten som skall kunna möjliggöra sanktioner mot spelrättshavarna.

Det kan ändå tänkas vara möjligt att införa bestämmelser om att en spelrättshavare som försummar att betala årlig spelrättsavgift förlorar sin spelrätt med rätt för klubben att tvångsinlösa spelrätten. Golfklubben (*bolaget*) torde kunna föreskriva att en spelrätt får inlösas (hävas) om dess innehavare resterar för något slags spelrättsavgift. För att en sådan reglering inte skall te sig oskälig bör klubben vara tvungen att betala lösen till spelrättshavaren för spelrättsbevisets värde vid den tidpunkten efter avdrag för den skuld på spelrättsavgift som spelrättshavaren har. Om skulden härrör till en golfklubb bör man i sådant fall även kunna göra avdrag för skulder som har anknytning till medlemskapet, t.ex. medlemsavgifter. Ett exempel på reglering återfinns i bilaga 2.

8. Kan en förvärvare av spelrättsbevis avkrävas betalning för föregående spelrättshavares skuld?

Ytterligare en fråga som aktualiseras är om det kan krävas av en förvärvare av ett spelrättsbevis att denne betalar föregående innehavares skuld till klubben (*bolaget*). Vid övervägande av denna fråga kan man återigen finna skäl att göra åtskillnad mellan generella medlemsrättigheter och rättigheten att spela golf (spelrätten). Medlemskapet i golfklubb är knutet till en viss fysisk person och kan inte överlåtas. Det kan därför inte anses rimligt att kräva att förvärvaren av ett spelrättsbevis skall betala sådana skulder som föregående innehavaren har som hänför sig till dennes medlemskap (årlig medlemsavgift, bagskåps avg. etc.).

Däremot bör det vara möjligt att se annorlunda på avgifter som är knutna till innehav av spelrättsbevis. Vid förvärv av ett spelrättsbevis genom t.ex. köp gör klubben (*bolaget*) en ny införling i spelrättsregistret och förvärvaren får därmed sitt spelrättsbevis. Man bör kunna ha en ordning som innebär att golfklubben (*bolaget*) inte för in förvärvaren i spelrättsregistret förrän de skulder som är knutna till överlåtarens spelrättsbevis är betalda. Det är ju då inte fråga om något betalningsansvar för förvärvaren, men ett sådant system bör tillskapa tillräckligt incitament för överlåtare att betala sina skulder innan han överlåter spelrättsbeviset. (Medlemsavgifter som säljaren resterar för får drivas in på vanligt sätt, se ovan).

9. Viktiga ställningstaganden vid spelrättsfinansiering

Uthyrning av spelrättsbevis

Ett finansieringssystem med spelrätter vilar på att klubben (*bolaget*) med relativt stor säkerhet ska kunna budgetera årliga spelrättsavgifter genom att multiplicera avgiften med antal utgivna spelrättsbevis. Ett spelrättsinnehav förpliktigar med andra ord att betala årlig spelrättsavgift. På grund av denna betalningsskyldighet förekommer det att klubben (*bolaget*) tillåter spelrättsinnehavaren att upplåta ("hyra ut") spelrättsbeviset till annan fysisk person under viss bestämd tid, med eller utan krav på särskilda skäl. Detta kan ske på två sätt.

1. Spelrättsinnehavaren ger klubben (*bolaget*) möjlighet att hyra ut spelrättsbeviset till annan person och behåller samtidigt själv den möjligheten. Hyran för spelrättsbeviset beslutas av klubben (*bolaget*) i förekommande fall och överenskommes mellan upplåtaren och den som hyr i förkommande fall. I det senare fallet ansvarar spelrättsinnehavaren för att årlig spelrättsavgift betalas till klubben (*bolaget*).

2. Spelrättsinnehavaren ansvarar själv för uthyrningen och att årlig spelrättsavgift betalas till klubben (*bolaget*). Hyran för spelrättsbeviset överenskommes mellan upplåtaren och den som hyr.

Den som hyr spelrätten måste söka och beviljas medlemskap i klubben och betala medlemsavgift (och spelrättsavgift) för att uthyrningen ska vara giltig.

Klubben beslutar om upplåtaren måste vara passiv medlem under uthyrningen och erlägga passiv medlemsavgift, eller inte.

Skulle uthyrning av spelrätten inte vara möjlig är spelrättsinnehavaren skyldig att erlägga spelrättsavgiften själv även om denne inte har möjlighet att under året nyttja spelrätten.

Vill den som hyrt spelrätten vara kvar som medlem efter utgången av hyrestiden kan klubben inte hindra denne det. Däremot krävs köp av ny spelrätt för rätt att spela på banan, eftersom medlemskap och rätten att spela golf är skilt från varandra.

I båda ovanstående exempel ska särskild blankett för upplåtelse av spelrättsbevis fyllas i (*se bil 7*). Formuleringen skiljer sig dock åt beroende på vilket alternativ som är aktuellt.

Passivt medlemskap

Som tidigare nämnts bestämmer klubben om den som hyr ut spelrätten ska vara passiv medlem eller inte under uthyrningstiden.

Vissa spelrättsklubbar tillåter medlem att bli passiv utan krav på uthyrning. Har värdet på spelrättsbevisen sjunkit i värde i förhållande till inköpspriset finns risk för en inlåsningsseffekt med sådana bestämmelser. Spelrättsinnehavaren kan välja att ställa sig passiv i avvaktan på att priset ska vända upp istället för att sälja spelrättsbeviset till ett lägre pris. Vill tillräckligt många gör så riskerar klubben att tappa driftintäkter om klubben samtidigt inte har möjlighet att sälja nya spelrättsbevis, vilket kan vara svårt i en nedåtgående trend. Andra klubbar tillåter ett visst bestämt antal medlemmar bli och vara passiva.

Övergång från junior- till seniormedlemskap

Vanligtvis är juniorer undantagna från krav på att inneha spelrättsbevis. Därför är det en viktig fråga hur klubben beslutar att hantera övergången från junior till senior. En 22-åring (ev. studerande) har inte alltid det kapital som krävs för att köpa en spelrätt varför många klubbar tillämpar någon form av övergångsbestämmelser. Klubben riskerar annars att dessa medlemmar går till andra klubbar eller att dem slutar på grund av kostnadsskäl.

De flesta spelrättsklubbar brukar därför tillåta seniormedlemmar mellan 22 – 25 år få fortsätta spela mot erläggande av årsavgift, men med krav på att innan 26 år fyllda ha förvärvat ett spelrättsbevis. Det förekommer varianter på detta men det viktigaste är att klubben beslutar om bestämmelser för övergången från junior till senior så att dem ges en rimlig möjlighet att stanna kvar som medlem i klubben.

10. Spelrättsregister

Ett separat spelrättsregister bör upprättas. För detta ändamål kan GIT (Golfens IT-system) användas. Alternativt upprättas ett separat register. Uppgifter som bör finnas i registret är bl.a:

- Namn på spelrättsinnehavaren
- Spelrättsinnehavarens Golf-id
- Spelrättsbevisets nummer
- Datum för förvärv

Registret måste också möjliggöra registrering av:

- Till vem uthyrning sker
- Dennes Golf-id
- Datum för uthyrning
- Till vem överlåtelse sker
- Dennes Golf-id
- Datum för överlåtelse

11. Skatteeffekter

Skattemässigt betraktas ett spelrättsbevis som en personlig tillgång för innehavaren och beskattas som en personlig tillgång enligt inkomstskattelagens 52: a kapitel. Vid avyttring av personliga tillgångar beskattas den del av det sammanlagda värdet som överstiger 50 000 under samma beskattningsår. Det innebär att en vinst upp till 50 000 vid en försäljning av en spelrätt som är en personlig tillgång är skattefri. Säljs spelrätten med förlust medges synonymt inte avdrag för förlusten då den är en personlig tillgång.

Intäkt för golfklubb som utfärdar spelrättsbevis medför ingen skatte- eller momsplikt då klubben i sin grundform inte är vare sig inkomstskatteskyldig eller momsskyldig. Om ett GolfAB däremot utfärdar spelrättsbevis är avgiften att betrakta som betalning för att få spela golf. GolfAB tillhandahåller i detta fall en idrottstjänst och dessa avgifter beskattats med 6 % moms. Om tillhandahållande av spelrättsbevis är att anse som en kapitalinsats, utan moms, eller som en avgift för tillhandahållande av idrottstjänst, med 6 % moms, är emellertid inte helt klarlagt. Någon prövning av vad avgiften för spelrättsbevis ska betraktas som har inte skett. Skattemyndighetens ställningstagande hittills har varit att såväl **avgift för spelrättsbevis** som årlig **spelrättsavgift** är betalning för rätten att spela golf och ska belastas med 6 % moms.

Vidare beträffande skatter och moms hänvisas till SGF:s skrift ”Golf och skatter”.

Skatteeffekterna av ett system med spelrätter berörs inte ingående i denna PM. Dock kan påpekas att Skatterättsnämnden den 29 april 2004 meddelade i ett förhandsbesked (F 2004:3:21, dnr 96-03/D) ifråga om vissa skatterättsliga effekter av att en golfklubb omvandlar medlemslån till spelrätter. I förhandsbeskedet besvarar nämnden två frågor från en golfklubb och meddelade följande.

1. Golfklubbens omvandling av medlemslån till spelrätter medför att klubben inte längre är en allmännyttig ideell förening enligt 7 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999: 1229).
2. Ett utbyte av medlemslån mot spelrätter innebär inte att golfklubben skall ta upp någon intäkt till beskattning.

Skatteverket överklagade förhandsbeskedet till Regeringsrätten för överprövning och fastställande, men Regeringsrätten (RR) meddelade i dom 2994-04 följande:

- **RR har funnit att en golfklubb som utger spelrätter visst uppfyller de ändamåls- och verksamhetsvillkor som gäller för att undantas från skattskyldighet.**

RR gör följande bedömning i fråga om omvandlingen av reverslån till spelrätter innebär att föreningens verksamhet ändras så att den faktiskt kommer att tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen: ”En omedelbar effekt av omvandlingen av medlemmars reverslån till spelrätter är att medlemmarna avsäger sig alla anspråk på föreningen om framtida återbetalning av lånen. Denna åtgärd är uppenbarligen inte ägnad att tillgodose medlemmarnas direkta ekonomiska intressen utan förefaller, som föreningen anger, i stället vara inriktad på att föreningens ekonomiska risker ska minska.”

RR fortsätter beträffande spelrättens värdering: ”En värdeökning förefaller kunna uppstå om intresset för att kunna spela golf på föreningens bana ökar, eftersom antalet spelrätter är begränsat. Om spelrätten ökar eller minskar i värde synes emellertid i första hand komma att bero på föreningens egen verksamhet. De uppgifter som lämnats i målet ger därför inte stöd för antagandet att föreningens utgivande av spelrätter bör bedömas så att verksamheten därigenom kommer att tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen.”...”Föreningens utgivande av spelrätter innebär således inte att föreningen inte längre skulle uppfylla ändamåls – och verksamhetsvillkoren.”

En idrottsförenings öppenhetskrav kommenteras också av RR enligt följande: ”För medlemskap i föreningen krävs inte innehav av någon spelrätt. Däremot måste en medlem som vill vara aktiv och utnyttja föreningens golfbana inneha en spelrätt. Genom kravet på innehav av spelrätt begränsas det antal medlemmar som kan utnyttja föreningens golfbana. Med hänsyn till arten och omfattningen av föreningens verksamhet får det emellertid anses finnas särskilda skäl för att kunna begränsa antalet aktiva medlemmar. Att denna begränsning sker genom ett system med överlåtbara spelrätter bör inte medföra någon annan bedömning”.

RR konstaterar avslutningsvis att ”Förvärv av en spelrätt förutses ske på marknadsmässiga villkor, vilket innebär att de ekonomiska krav som ställs på den som vill bli aktiv medlem i föreningen kan komma att variera”. Inte heller detta förhållande anses, enligt RR bedömning, medföra att det öppenhetskrav som förutsätts för inskränkt skattskyldighet åsidosätts.

- **RR delar Skatterättsnämndens bedömning att avgifter för spelrätter inte ska tas upp som intäkt för beskattning.**

Det Skatterättsnämnden meddelade gällde omvandlingen av medlemslån till spelrätter. Det var också Skatterättsnämndens besked som Regeringsrätten prövade och där dom meddelats. Klubbar som har medlemmar, där vissa erlagt ett medlemslån och andra inte erlagt medlemslån, omfattas således i sin helhet inte av Regeringsrättens dom då det endast är omvandling av befintliga lån till spelrätter som prövats. En övergång till spelrättsfinansiering för samtliga medlemmar i sådan klubb är därför ej klarlagt ur skattehänseende.

Svenska Golfförbundets normalstadgar för golfklubb

I samband med att golfklubb inför ett system med spelrättsfinansiering, antingen när klubben bildas eller vid en konvertering från kapitalinsats, föreslås klubben ändra sina stadgar enligt nedan.

13 § MEDLEMS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Medlem i golfklubben

- * har rätt att delta i sammankomster som anordnas för medlemmarna,
- * har rätt till information om klubbens verksamhet,
- * skall betala de avgifter som beslutas av årsmöte,
- * får inte överlåta eller upplåta någon rättighet som följer av medlemskapet,
- * har rätt att spela på golfbanan under förutsättning att han eller hon innehar spelrätt och är införd i spelrättsregistret,
- * skall följa klubbens stadgar och de beslut som fattats av klubbensorgan samt följa de i § 3 nämnda organisationernas stadgar, bestämmelser och beslut,
- * har inte rätt till del av klubbens behållning eller egendom vid upplösning av klubben.

13 a § SPELRÄTT

Rätt att spela på klubbens golfbana har dels medlem som innehar spelrätt, dels greenfeegäst, dels den som av annat skäl är berättigad till spel på golfbanan.

En spelrätt upplåts genom anteckning i spelrättsregistret. Bevis om spelrätt skall utställas på personen i fråga (spelrättshavaren). Antalet spelrätter beslutas av årsmöte. Spelrättsregistret skall för varje spelrätt ange dess nummer, innehavarens namn och medlemsnummer samt, efter spelrätts övergång, ny innehavares namn och medlemsnummer.

Närmare bestämmelser om spelrätt och spelrättshavares rättigheter och skyldigheter finns i ”Bestämmelser om spelrätt på .....golfbana”. Sådana bestämmelser fastställs av årsmöte.

Spelrättsbestämmelser för innehavare av spelrättsbevis

Spelrättsbevis i Golfstads GK (nedan kallad klubben) är personlig och kan endast förvärfvas av fysisk person som beviljas medlemskap i klubben. Spelrättsbeviset ger spelrätt mot erläggande av klubben (*bolaget*) beslutade avgifter. Innehavare av spelrättsbevis, som vill överlåta denna, är skyldig att hembjuda spelrättsbeviset till klubben (*bolaget*), som har förköpsrätt. Hembud skall ske på särskilt, av klubben (*bolaget*) framtaget formulär. Om spelrättsbevis överlåts och det på överlåtelседagen finns skuld avseende spelrättsavgifter eller andra avgifter som är hänförliga till spelrätten, införs förvärvaren i spelrättsregistret först sedan skulden har betalats. I annat fall kan inte spelrättsbeviset överlåtas.

Innehavare av spelrättsbevis är skyldig att till klubben (*bolaget*) betala beslutade avgifter och inneha aktivt medlemskap i klubben. Underlåter han eller hon det och har avgiften inte betalats inom 30 dagar efter skriftlig anmodan har klubben (*bolaget*) rätt att skriftligen häva spelrättsbevisets giltighet. Därvid är klubben (*bolaget*) skyldig att betala lösen, efter avräkning av spelrättshavarens skuld på spelrättsavgift eller annat till klubben (*bolaget*), för spelrättsbevisets värde på hävningsdagen. Om enighet inte kan uppnås om lösenbeloppet skall det fastställas av allmän domstol. Lösenbeloppet skall betalas inom en månad från den tidpunkt då det blev bestämt.

Innehavare av spelrättsbevis får för helt kalenderår – varken kortare eller längre tid – upplåta spelrättsbeviset till annan fysisk person med verkan att den till vilken upplåtelse sker införs i spelrättsregistret, beviljas medlemskap i klubben och betalar beslutade medlemsavgifter och spelrättsavgifter för hyra av spelrättsbevis till klubben (*och/eller bolaget*). Innehavare av spelrättsbevis måste under hyresperioden ändra sin status till passiv medlem samt betala avgift för passivt medlemskap till klubben. Den till vilken upplåtelse sker

- skall kunna uppvisa en av upplåtaren undertecknad handling som visar att spelrättsbeviset upplåtits och vilket kalenderår upplåtelsen avser.
- får inte vidareupplåta sin rätt.

Spelrättsbevis får, utan att först hembjudas till klubben, övergå genom arv eller testamente. Spelrättsbevis får också övergå till släkting i rätt upp- eller nedstigande led, make, makes avkomling, syskon eller syskons avkomling eller till sådan sambo som bor samman med innehavaren under äktenskapsliknande förhållanden, utan att först hembjudas till klubben (*bolaget*).

SPELRÄTTSBEVIS

.....
Namn

.....
Golf-ID

.....
Spelrättsbevis nr.

Ovan angiven person är registrerad som innehavare av spelrättsbevis på Golfstads GK (*GolfAB*). Den registrerade innehavarens rättigheter och skyldigheter framgår av vid varje tidpunkt gällande stadgar och ”Spelrättsbestämmelser för innehavare av spelrättsbevis”.

Spelrättsbevisets giltighet, för rätten att spela på golfbanan, kräver dels att innehavaren beviljats medlemskap i golfklubben, dels erlagt av klubben (*och/eller bolaget*) beslutade avgifter. Underlåtelse att betala avgifter, och om avgifterna inte betalats inom 30 dagar efter skriftlig anmodan, kan leda till att klubben (*bolaget*) häver spelrättsbevisets giltighet i enlighet med från tid till annan gällande spelrättsbestämmelser.

Spelrättsbeviset är personligt. Innehavare får dock upplåta (hyra ut) spelrättsbeviset under helt kalenderår till fysisk person. Upplåtelse av spelrättsbevis ska meddelas klubben på därför avsedd blankett. Den till vilken upplåtelse sker införs i spelrättsregistret, beviljas medlemskap i klubben och betalar beslutade medlemsavgifter och spelrättsavgift för hyra av spelrättsbevis till klubben (*och/eller bolaget*). Innehavare av spelrättsbeviset måste under hyresperioden ändra sin status till passiv medlem samt betala avgift för passivt medlemskap till klubben.

Spelrättsbeviset kan överlåtas, dock endast till fysisk person i enlighet med från tid till annan gällande spelrättsbestämmelser. Bestämmelser om skyldighet för den som vill överlåta sitt spelrättsbevis att hembjuda detsamma till klubben biläggs detta spelrättsbevis. Vid överlåtelse ska därför avsedd blankett ”Överlåtelse med hembudsskyldighet” fyllas i och tillsändas klubben.

Om spelrättsbeviset pantsätts för fordran, av annan än klubben, måste pantsättningen anmälas skriftligen till klubben (*bolaget*). Sådan panträtt medför ej rätt att spela golf på golfbanan.

..... 20.....-.....-.....

Golfstads GK
.....

Hembudsskyldighet

Innehavare av spelrättsbevis som vill överlåta detsamma är skyldig att enligt bestämmelserna nedan först hembjuda spelrättsbeviset till Golfstads GK (nedan kallad klubben) (*GolfAB – nedan kallad bolaget*), som har förköpsrätt.

Hembud skall ske skriftligen hos klubben och vara avfattat på formuläret ”Överlåtelse med hembudsskyldighet” som klubben (*bolaget*) tillhandahåller. Hembudet skall innehålla uppgifter om den till vilken överlåtelse avses ske, överenskommet pris och tidpunkten för överlåtelse. Hembudet skall innefatta ansökan om medlemskap i golfklubben, för den till vilken överlåtelse avses ske, samt vara undertecknat av båda parter.

Om klubben (*bolaget*) skriftligen inom två veckor från den dag då hembudet skedde meddelar den som vill överlåta att klubben (*bolaget*) önskar utnyttja sin förköpsrätt, skall spelrättsbeviset i stället överlåtas till klubben (*bolaget*) till det pris som angivits i hembudet. Om klubben (*bolaget*) meddelar att den (*det*) inte önskar utnyttja sin förköpsrätt får överlåtelse ske enligt uppgifterna i hembudet. Försummar klubben (*bolaget*) svarsfristen är förköpsrätten förlorad och överlåtelse får ske enligt uppgifterna i hembudet. Innan överlåtelse fullföljs prövar klubben om förvärvaren kan beviljas medlemskap. Beviljas medlemskap övergår spelrättsbeviset till förvärvaren.

Hembud behöver inte ske om spelrättsbeviset övergår på annat sätt i enlighet med vid varje tidpunkt gällande ”Spelrättsbestämmelser för innehavare med spelrättsbevis”.

Överlåtelse av spelrättsbevis på Golfstads GK

Jag överlåter härmed mitt spelrättsbevis i Golfstads GK (*GolfAB*) till nedan angiven förvärvare. Vi är överens om priset och överlåtelse tidpunkt.

Pris:.....kr

Överlåtelse tidpunkt 20.....-.....-.....

Jag heter .....

Golf-id .....

Spelrättsbevis nr .....

..... 20.....-.....-.....
(ort)

_____
(namnteckning)

Jag förvärvar ovannämnda spelrättsbevis till det pris och vid den tidpunkt som anges ovan.
Jag ansöker härmed om medlemskap i klubben.

..... 20.....-.....-.....
(ort)

..... /...../
(namnteckning) (namnförtydligande)

Golf-id: ..... Adress: .....

Postnr: ..... Postadress: .....

E-postadress: .....

Tfn dagtid: ...../.....

Överlåtelse av spelrättsbevis på Golfstads GK med hembudsskyldighet

Jag kommer att överlåta mitt spelrättsbevis i Golfstads GK (*GolfAB*) till nedan angiven förvärvare om spelrättsbeviset inte förköps. Vi är överens om priset och överlåtelse tidpunkt.

Pris:.....kr

Överlåtelse tidpunkt 20.....-.....-.....

Jag heter .....

Golf-id .....

Spelrättsbevis nr .....

..... 20.....-.....-.....

(ort)

.....
(namnteckning)

Jag vill förvärva ovannämnda spelrättsbevis och försäkrar på heder och samvete att det kommer att ske till det pris som anges ovan. Jag ansöker härmed om medlemskap i klubben.

..... 20.....-.....-.....

(ort)

..... /...../
(namnteckning) (namnförtydligande)

Golf-id: ..... Adress: .....

Postnr: ..... Postadress: .....

E-postadress: .....

Tfn dagtid: ...../.....

Upplåtelse av spelrättsbevis på Golfstads GK

Härmed upplåts ("uthyres") spelrättsbevis i Golfstads GK (*GolfAB*) till

..... under kalenderår 20.....
(namn)

Upplåtare .....

Upplåtares golf-id .....

Spelrättsbevis nr .....

..... 20...-.....-.....

.....
(upplåtarens namnteckning)

Jag som hyr ovanstående spelrättsbevis:

- accepterar att betala av Golfstads GK (*GolfAB*) beslutade avgifter för hyra av ovanstående spelrättsbevis.
- är medveten om att jag inte får vidareupplåta min rätt

Jag ansöker härmed om medlemskap i Golfstads GK.

..... 20...-.....-.....

..... /...../
(namnteckning) (namnförtydligande)

Ev. golf-id: .....

Adress : .....

Postnr: ..... Postadress: .....

E-postadress: .....

Tfn dagtid: ...../.....